

Søknad – Byregion Fase 2

Søknadsnr.	2015-0043	Søknadsår	2015	Arkivsak
Støtteordning	Utviklingsprogrammet for byregioner fase 2 (2015-2017)			
Prosjektnavn	By- og regionutvikling og næringsutvikling på Nedre Romerike			

Kort beskrivelse

Utviklingsprosjektet har to hovedtema; By- og regionutvikling, og Næringsutvikling, for alle kommunene på Nedre Romerike

Prosjektbeskrivelse

Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus tar utgangspunkt i en sterk forventet befolkningsvekst i hovedstadsområdet i årene framover, og har som hovedgrep å distribuere mye av veksten til prioriterte vekstområder utenfor Oslo, basert på en flerkjernet byutvikling. Et særlig prioritert innsats- og vekstområde er det tettbygde området fra Lørenskog/Ahus til Lillestrøm/Kjeller, som av SNR er kalt Tvillingbyen.

I SNRs høringsuttalelse til den regionale planen, går det fram at Nedre Romerike er villig til å ta sin del av den forventede befolkningsveksten. SNR peker imidlertid en konkurransedyktig by- og næringsutvikling forutsetter et effektivt kollektivnett. Dette er bare delvis inne i Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus, slik den nå foreligger. Skal Nedre Romerike kunne ivareta sin del av den forventede veksten i Oslo-området, så kreves det et aktivt påvirkningsarbeid for å få disse prosjektene inn som prioriterte prosjekter i den regionale planen.

Tema 1 i Byregionprosjektets fase 2 legger opp til et slikt påvirkningsarbeid høsten 2015. Videre planlegges en byutviklingsstudie i 2016, for å utrede hvilke muligheter man har for å utvikle Tvillingbyen og dens samspill med omlandet, og hva dette krever av samordnet infrastrukturutvikling, boligbygging, næringsutvikling mv, slik at man har en planfaglig vurdering av utfordringene. Det kreves også et aktivt oppfølgingsarbeid for å få de ønskede infrastrukturprosjektene på Nedre Romerike inn på regionale og statlige prioriteringslister.

Prosjektperioden for Byregionprosjektets fase 2 er bare to og et halvt år, så realisering av de ønskede infrastrukturprosjektene kan bare i liten grad ventes i denne perioden. Det som er viktig er imidlertid at infrastrukturbehovene ovenfor anerkjennes som en forutsetning for å få til en flerkjernet utvikling og en konkurransedyktig region, og at de ønskede infrastrukturutbyggingene gis prioritet.

For å realisere visjonen om en Tvillingby i godt samspill med omlandet, kreves imidlertid også et regionalt samarbeid om næringsutvikling og hvordan man kan skape nye arbeidsplasser og styrke Nedre Romerikes konkurransekraft og vekstkraft. Nedre Romerike har i dag i følge samfunnsanalysen en dekningsgrad for arbeidsplasser, forholdet mellom antall arbeidsplasser og antall bosatte yrkesaktive i regionen, på beskjedne 81%. Både den regionale samfunnsanalysen, ordførerne og næringslivet i regionen peker på at dette er altfor lavt, og at regionen har behov for en framtidsrettet

regional næringsstrategi med handlingsprogram for på sikt å øke arbeidsplassdekningen, og skape nye arbeidsplasser i vekstnæringer.

Tema 2 i Byregion-programmets fase 2, tar sikte på å gjennomføre en større og godt forankret næringsstrategiprosess i regionen, med bred deltakelse fra politiske miljøer, regionale myndigheter, kompetansemiljøene i regionen og næringslivet. Alle disse miljøene har gjennom arbeidet med samfunnsanalysen gitt uttrykk for at de ønsker å delta i en slik prosess. I etterkant av næringsstrategianalysen er det videre nødvendig med et aktivt oppfølgings-arbeid av næringsstrategier, handlingsprogram, tiltak mv. Dette ligger også inne som viktig del av prosjektplanen.

Deltatt i fase 1 av Utviklingsprogrammet for byregioner: Nei

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Søker / Prosjekteier	Lørenskog kommune v/teknisk sektor Org.nr:842 566 142	Rådhuset. Hasselveien 6 1471 LØRENSKOG	907 72129
Kontakt- person	Jannike Hovland	Rådhuset. Hasselveien 6 1471 LØRENSKOG	907 72129
Prosjekt- leder	Jannike Hovland	Hasselveien 6 1471 LØRENSKOG	907 72129

Geografi

221-Aurskog-Høland, 226-Sørumsdal, 227-Fet, 228-Rælingen, 230-Lørenskog, 231-Skedsmo, 233-Nittedal

Spesifikasjon

Bakgrunn

Plansamarbeidet for Oslo/Akershus har våren 2015 lagt fram et høringsutkast til Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus. Det legges opp til at den regionale planen skal vedtas i kommunestyret i Oslo og fylkestinget i Akershus i løpet av 2015.

Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus tar utgangspunkt i en sterk forventet befolkningsvekst i hovedstadsområdet i årene framover, og har som hovedgrep å distribuere mye av veksten til prioriterte vekstområder utenfor Oslo, basert på en flerkjernet byutvikling. Et særlig prioritert innsats- og vekstområde er det tettbygde området i bybåndet på Nedre Romerike, fra Lørenskog/Ahus til Lillestrøm/Kjeller, som av SNR er kalt Tvillingbyen.

I SNRs høringsuttalelse til den regionale planen, går det fram at Nedre Romerike er villig til å ta sin del av den forventede befolkningsveksten. SNR peker imidlertid en konkurransedyktig by- og næringsutvikling forutsetter et effektivt kollektivnett. Særlig peker SNR på behovet for en forlengelse av T-banen fra Ellingsrud via Lørenskog/Ahus og videre til Lillestrøm/Kjeller, fordi denne banen vil fungere som ryggraden for videre utvikling av Tvingbyen. Videre etterlyser SNR et bedre kollektivtilbud på tvers av Nedre Romerike fra omlandet og inn mot Tvingbyen.

Disse nødvendige infrastrukturprosjektene er imidlertid bare delvis inne i Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus, slik den nå foreligger. Skal Nedre Romerike kunne ivareta sin del av den forventede veksten i Oslo-området, og det dreier seg her om opp mot 90 000 mennesker fram til 2040, så kreves det i følge samfunnsanalysen et aktivt påvirkningsarbeid fra Nedre Romerikes side, for å få disse prosjektene inn som prioriterte prosjekter i den regionale planen.

Tema 1 i Byregionprosjektets fase 2 legger opp til et slikt påvirkningsarbeid høsten 2015. Videre planlegges en byutviklingsstudie i 2016, for å utrede hvilke muligheter man har for å utvikle Tvingbyen og dens samspill med omlandet, og hva dette krever av samordnet infrastrukturutvikling, boligbygging, næringsutvikling mv, slik at man har en planfaglig vurdering av utfordringene. Det kreves også et aktivt oppfølgingsarbeid for å få de ønskede infrastrukturprosjektene på Nedre Romerike inn på regionale og statlige prioriteringslister.

Prosjektperioden for Byregionprosjektets fase 2 er bare to og et halvt år, så realisering av de ønskede infrastrukturprosjektene kan bare i liten grad ventes i denne perioden. Det som er viktig er imidlertid at infrastrukturbehovene ovenfor anerkjennes som en forutsetning for å få til en flerkjernet utvikling og en konkurransedyktig region, og at de ønskede infrastrukturutbyggingene gis prioritet.

For å realisere visjonen om en Tvingby i godt samspill med omlandet, kreves også ifølge samfunnsanalysen et regionalt samarbeid om næringsutvikling og hvordan man kan skape nye arbeidsplasser og styrke Nedre Romerikes konkurransekraft og vekstkraft. Nedre Romerike har i dag i en dekningsgrad for arbeidsplasser, forholdet mellom antall arbeidsplasser og antall bosatte yrkesaktive i regionen, på beskjedne 81%. Både den regionale samfunnsanalysen, ordførerne og næringslivet i regionen peker på at dette er altfor lavt, og at regionen har behov for en framtidsrettet regional næringsstrategi med handlingsprogram for på sikt å øke arbeidsplassdekningen, og skape nye arbeidsplasser i vekstnæringer.

Tema 2 i Byregionprogrammets fase 2, er godt forankret i samfunnsanalysen, og tar sikte på å gjennomføre en større og godt forankret næringsstrategi-prosess i regionen, med bred deltakelse fra politiske miljøer, regionale myndigheter, kompetansemiljøene i regionen og næringslivet. Alle disse miljøene har gjennom arbeidet med samfunnsanalysen gitt uttrykk for at de ønsker å delta i en slik prosess. I etterkant av næringsstrategianalysen er det videre nødvendig med et aktivt oppfølgingsarbeid av næringsstrategier, handlingsprogram, tiltak mv. Dette ligger også inne som viktig del av prosjekt-planen.

Prosjekt mål

Målet med prosjektet er å bygge opp under den regionale areal- og transportplanens ambisjoner om en flerkjernet by- og regionutvikling, og å realisere Samarbeidsrådet for Nedre Romerikes mål om å gjøre Nedre Romerike til en konkurransedyktig region gjennom et aktivt næringsarbeid og en bærekraftig areal- og transportpolitikk. Dette skal oppnås gjennom to hovedtema i fase 2 av Byregionprosjektet, by- og regionutvikling og regional næringsutvikling. Begge prosjektene vil søke å komme fram til lokalt forankrete strategier og tiltak som støtter opp under det økonomiske samspillet mellom byen og omlandet og bidrar til å fremme økonomisk vekst i regionen.

Forankring

Begge hovedtemaene i fase 2 av Byregionprosjektet er godt forankret i den regionale samfunnsanalysen. Tema Næringsutvikling synes å være et unisont ønske fra alle grupper av aktører på Nedre Romerike. En savner en omforent regional næringsstrategi med handlingsplan som kan skape nye arbeidsplasser og styrke regionens konkurransekraft. Tema By- og regionutvikling, med tilhørende transportløsninger er en videreføring og implementering av SNRs omforente areal- og transportplanarbeid. Tema By- og regionutvikling er også forankret i overordnede planer som Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus og i Nasjonal Transportplan. Begge hovedtema bidrar videre til å oppnå Byregionprogrammets overordnede mål om økt kunnskap om samspill mellom by og omland og om regionens næringsmessige potensial, og bidrar til strategier og tiltak som styrker regionen som helhet.

Prosjektorganisering

For å sikre en god forankring i deltakerkommunenes planmiljøer, legges det i utgangspunktet opp til å frikjøpe to kommunale planleggere i halv stilling som prosjektledere for hvert hovedtema i hele prosjektperioden. Vedkommende vil bli støttet av arbeidsgrupper bestående av plansjefene (tema 1) og næringsjefene (tema 2) i de øvrige kommunene. I tillegg vil rådmennene være aktivt med i arbeidet. SNRs styre vil fungere som styringsgruppe for prosjektet. Det legges også opp til politisk forankring underveis, og aktiv deltakelse i Byregionprogrammets nettverkssamlinger.

Alternative løsninger er at en planlegger frikjøpes i hel stilling for å lede begge temaene, eller at det søkes ekstern hjelp til prosjektledelse for et eller begge hovedtema, dersom det viser seg vanskelig å frikjøpe kommunalt ansatte planleggere i halv stilling til å lede hvert sitt hovedtema.

I begge tiltakene legges det opp til å bruke ekstern konsulentbistand til deler av arbeidet.

Oppfølging av begge tema gjennomføres i regi av prosjektleder med støtte fra sine arbeidsgrupper.

Samarbeidspartnere

Prosjektet vil bli gjennomført i regi av Samarbeidsrådet for Nedre Romerike (SNR). Formell søker er Lørenskog kommune på vegne av SNR og de sju kommunene på Nedre Romerike. Akershus fylkeskommunen deltar i SNR samarbeidet som observatør, og har uttrykt ønske om aktiv deltakelse i prosjektet. I tillegg vil næringslivet og de tunge kompetanseinstitusjonene i regionen bli trukket inn, både når det gjelder by- og regionutvikling, når det gjelder areal og transportutvikling og ikke minst når det gjelder nærings-strategiarbeid, der disse aktørene har uttrykt stor interesse for å være med.

Aktiviteter

Aktivitetsplan

Tema 1: By- og regionutvikling

Prosjektledelse

Politisk forankring i kommunene

Byregionprosjektets nettverkssamlinger

Oppfølging av beslutningsprosess i Regionplan for O/A

Utviklingsanalyse for Tvillingbyen og dens samspill med resten av regionen

Oppfølging av by- og regionutvikling, areal og transportplan mv

Tema 2: Regional næringsutvikling

Prosjektledelse

Politisk forankring i kommunene

Byregionprogrammets nettverkssamlinger

Utvikling og forankring av en regional næringsstrategi

Oppfølging av strategier, handlingsplan og næringstiltak

Møter, seminarer, næringsnettverk mv

Prosjektledelsen vil for begge hovedtema være virksom i hele prosjektperioden, og det legges opp til politisk forankring i kommunene ved viktige milepæler underveis. Det legges også opp til aktiv deltakelse i Byregionprogrammets nettverkssamlinger.

Viktige aktiviteter under tema By- og regionutvikling er ellers oppfølging og påvirkning av beslutningsprosessen i Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus, gjennomføring av en bredt forankret utviklingsanalyse for Tvillingbyen og dens samspill med resten av Nedre Romerike, og diverse oppfølgingsarbeider innenfor byutvikling og areal og transportplanlegging.

For tema Næringsutvikling er viktige aktiviteter utvikling og forankring av en felles regional næringsstrategi for Nedre Romerike, oppfølging av handlingsplanen og iverksetting av regionalt og lokalt forankrede næringstiltak.

Målgrupper

Innenfor tema By- og region utvikling er målgruppene for prosjektet dels Plansamarbeidet Oslo/Akershus, med tilhørende politiske organer, dels fylkeskommunens areal og samferdselsplanleggere, og dels utbyggere og andre lokale aktører på Nedre Romerike. Innenfor tema Næringsutvikling er målgruppene i hovedsak det lokale næringslivet, de tunge kompetansemiljøene i regionen, kommunene og de politiske miljøene i regionen.

Resultat

De to hovedtemaene i utviklingsanalysen er gjensidig avhengige av hverandre, og bidrar samlet til å oppfylle Byregionprogrammets mål om styrket vekstkraft gjennom økt samspill mellom by og omland, og utløsning av regionens næringsmessige potensial.

Ønsket resultat innenfor tema By- og regionutvikling er å videreutvikle Nedre Romerike som en konkurransedyktig region, følge opp den regionale areal- og transportplanen, og få flest mulig av regionens prioriterte samferdselstiltak inn på regionale og statlige myndigheters prioriteringsliste for de nærmeste årene framover. Videre er et ønsket resultat en grundig analyse av muligheter for og

forutsetninger for utvikling av Tvingbyen og dens samspill med de prioriterte tettstedene på Nedre Romerike.

Innenfor tema Næringsutvikling er ønskede resultater av prosjektet for det første en godt forankret og omforent regional næringsstrategi med en konkret handlingsplan og iverksetting av tiltak, og videre konkrete og målbare resultater i form av høyere dekningsgrad for arbeidsplasser, og sterkere samhandling mellom Tvingbyen og omlandet i form av endret pendlingsmønster.

Effekter

Innsatsfaktorer. Utvikling av Nedre Romerike til en konkurransedyktig region krever innsatsfaktorer i form av infrastrukturtiltak. Effekter av prosjektet på dette området er et aktivt arbeid for å få disse infrastrukturtiltakene inn på regionale og statlige prioriteringslister.

Aktiviteter. Effekten av prosjektets aktiviteter er for det første en byutviklingsstudie som viser hvordan en kan utvikle Tvingbyen og dens samspill med omlandet. Videre en næringsstrategi-analyse med handlingsplan og tiltak som viser potensiale for nye arbeidsplasser og styrking av regionens konkurransekraft.

Brukereffekter. Et bedre kollektivtransportsystem internt i bybåndet og mellom Tvingbyen og kommunene rundt. Videre et bedre og bredere arbeidsplassstilbud.

Samfunnseffekter. Samfunnseffektene av prosjektet er å legge grunnlag for en flerkjernet byutvikling som bedre distribuerer den kommende veksten i Oslo-området. Videre et bedre samspill og samarbeid mellom Tvingbyen og kommunene rundt på Nedre Romerike, der også de mer perifere delene av regionen får styrket vekstkraft og del i veksten.

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

Se avsnitt 3.1 i vedlagte prosjektplan.

Kostnadsplan/budsjett

Tittel	2015	2016	2017	SUM
By- og regionutvikling:	650 000	1 100 000	750 000	2 500 000
Regional næringsutvikling	700 000	1 600 000	1 200 000	3 500 000
Sum kostnad	1 350 000	2 700 000	1 950 000	6 000 000

Teknisk problem med ytterligere spesifisering ovenfor. En mer spesifisert kostnadsplan er vist i vedlagte prosjektplan, avsnitt 3.2.

«Kostnadene skal spesifiseres, jf. punkt 4 i Utlysningen»

Finansieringsplan

Tittel	2015	2016	2017	SUM
Egenfinansiering/egeninnsats	675 000	1 350 000	975 000	3 000 000
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	675 000	1 350 000	975 000	3 000 000
Sum finansiering	1 350 000	2 700 000	1 950 000	6 000 000

Alle aktiviteter i kostnadsplanen synes å ligge innenfor tilskuddsberettigede kostnader i henhold til KMDs utlysning av tilskuddsordningen. Det søkes derfor om 50 % tilskudd fra Byregionprogrammet til alle prosjektets aktiviteter, begrenset oppad til 3 mill kr, fordelt over tre år i perioden 2015-2017.

For nærmere spesifisering av finansieringsplanen vises det til avsnitt 3.3 i vedlagte prosjektplan.

Finansieringsplanen følger kostnadsplanen ovenfor, og det tas forbehold for at det kan skje forskyvninger underveis.

«Byregionens egenfinansiering skal spesifiseres, jf. punkt 4 i Utlysningen»

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato
Prosjektplan Byregionprosjektet fase 2.pdf	332 499	30.04.2015
R9025 Nedre Romerike samfunnsanalyse.pdf	1 935 691	30.04.2015